

Määräyksen nimi	Vaarallisten aineiden ilmakuljetus (OPS M1-18)
Määräyksen asianumero	TRAFICOM/546575/03.04.00.00/2023
Määräyksen tausta ja tavoitteet	<p>Vaarallisten aineiden ilmakuljetusta koskevat kansainvälisen tason määräykset sisältyvät Kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimuksen liitteeseen 18, jota täydentävät lisäksi yksityiskohtaiset tekniset standardit (ICAO-TI). Nämä standardit uudistetaan kahden vuoden välein, ja niiden muutokset on saatettava voimaan kansallisessa lainsäädännössä samassa aikataulussa.</p> <p>Vaikka suuri osa vaarallisten aineiden ilmakuljetusta koskevista ICAO-TI-määräyksistä on otettu osaksi EU:n lainsäädäntöä suoraan sovellettavilla asetuksilla, ilmakuljetusta koskevia kansallisia säännöksiä tarvitaan edelleen. Vaarallisten aineiden ilmakuljetusta koskevat EU:n säädösten vaatimukset kohdistuvat nimittäin lähinnä kuljetuksen suorittajaan, kun taas ICAO-TI sisältää suuren joukon vaatimuksia myös muille kuljetusketjun osapuolille, kuten vaarallisen aineen lähettäjälle.</p> <p>Määräystä sovelletaan myös EASA-asetuksen (2018/1139) liitteessä 1 tarkoitettuihin ilma-aluksiin, jotka on rajattu EASA-asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle, sekä muihin kansallisen sääntelyn alaisiin ilma-aluksiin. Se ei kuitenkaan koske valtion ilmailua eikä sotilasilmailua.</p> <p>ICAO-TI:n vaatimusten soveltamisesta Suomessa on viimeksi säädetty vaarallisten aineiden ilmakuljetuksesta annetulla asetuksella (210/1997), joka kuitenkin kumoutuu 1.3.2024. Jatkossa näiden standardien noudattamisesta määrätään Liikenne- ja viestintäviraston määräyksissä, joiden antamiseen on säädetty valtuudet vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetussa laissa.</p> <p>Tällä määräyksellä on tarkoitus antaa kansallisesti ICAO-TI-määräyksiä vastaavat määräykset vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain (541/2023) nojalla, siten kuin Kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimuksen liite 18 edellyttää.</p>
Säädösperusta (laki), EU-/kv-oikeudellinen säädöstausta	<p>Laki vaarallisten aineiden kuljetuksesta (541/2023) (useita pykäläiä)</p> <p>Kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimuksen (SopS 11/1949) liite 18 (ICAO Annex 18)</p> <p>Technical Instructions for the Safe Transport of Dangerous Goods by Air (ICAO-TI, ICAO Doc 9284)</p>
Hallitusohjelman ja Traficomien strategien päämäärien huomioinen	Sujuva ja turvallinen liikenne; toimivat ja turvalliset yhteydet.
Määräyksen vaikutukset	Sääntely pohjautuu EU-lainsäädäntöön ja kv. sopimukseen, eikä kansallisia lisävaatimuksia ole tarkoitus ottaa määräykseen. Määräyksellä saatetaan kansallinen lainsäädäntö vastaamaan kansainvälistä normistoa.

	<p>Kansainvälisiä vaarallisten aineiden ilmakuljetusvaatimuksia, jotka ovat pohja kansallisille määräyksille, uudistetaan kahden vuoden välein tieteen ja teknii- kan kehityksen huomioimiseksi. Tämä tuo jatkuvia haasteita sekä yrityksille että viranomaistoiminnalle mm. valvonnassa ja sääntelyssä.</p> <p>Uusien määräysten omaksuminen on haasteellista alalla toimiville yrityksille. Kuljetuksista aiheutuvan mahdollisen vahingon ja vaaran huomioiden on kuitenkin perusteltua, että kuljetuksia koskevat määräykset ovat yksityiskohtaisia. Määräyksiä noudattamalla voidaan taata sujuvat ja turvalliset vaarallisten aineiden kuljetukset. Muutokset myös harmonisoivat vaarallisten aineiden ilmakuljetuksia koskevat määräykset muita kuljetusmuotoja koskevien kansainvälisten määräysten kanssa, mikä helpottaa eri kuljetusmuodoissa tapahtuvaa kuljetusta.</p> <p>Määräyksessä on teknisiä vaatimuksia, jotka kohdistuvat suoraan kuljetustoiminnassa mukana oleviin osapuoliin, kuten lähettäjiin ja kuljetuksen suorittajiin. Muutoksilla ei arvioida olevan merkittäviä kustannusvaikutuksia.</p> <p>Vaarallisten aineiden kuljetuslainsäädäntö edellyttää, että kuljetukseen liittyviä tehtäviä suorittavilla henkilöillä tulee olla kuljetuksen turvallisuuden varmistava koulutus tai muu pätevyys tehtävään ja riittävän usein toistuva täydennyskoulutus. Henkilöstön koulutukseen sisältyy koulutusta vaarallisten aineiden ilmakuljetusta koskevista säännöksistä ja määräyksistä, joten määräysmuutokset edellyttävät koulutustarpeen tarkastelua yrityksissä.</p> <p>Määräyksellä parannetaan vaarallisten aineiden ilmakuljetusten turvallisuutta ottamalla huomioon alan turvallisuuskehitys. Liikenneturvallisuuden parantuu onnettomuuksista aiheutuvat kustannukset vähenevät.</p> <p>Määräyksellä parannetaan vaarallisten aineiden ilmakuljetusten turvallisuutta myös ympäristövaarojen osalta antamalla teknisiä määräyksiä, joiden tarkoitus on ehkäistä ja torjua vahinkoa ja vaaraa, jota vaarallisten aineiden kuljetus saattaa aiheuttaa ihmisille, ympäristölle tai omaisuudelle.</p> <p>Määräyksellä ei arvioida olevan vaikutusta esteettömyyteen, yhdenvertaisuuteen tai tasa-arvoon.</p>
<p>Jälkiarviointi (arviointisuunnitelma / ei tehdä)</p>	<p>Määräyksen vaikutuksia seurataan osana normaalia viranomaistoimintaa.</p>
<p>Määräyksen alustava aikataulu</p>	<p>Uudistettu määräys on tarkoitus antaa keväällä 2024.</p>
<p>Määräyksen notifiointi (kyllä/ei), notifiointin aikataulu</p>	<p>Ei</p>
<p>Määräyksen suhde muihin hankkeisiin</p>	<p>Asetus vaarallisten aineiden ilmakuljetuksesta (210/1997) kumoutuu 1.3.2024.</p>

Sidosryhmien kuuleminen	Tavanomainen 4-6 viikon pituinen lausuntokierros, jonka aikana sidosryhmät voivat esittää kommentteja ehdotetuista muutoksista.
Määräyksestä viestiminen/julkaisu	Määräyshankepäättöksestä, lausuntokierroksesta ja määräyksen valmistumisesta tiedotetaan sähköpostitse ilmailun sääntelyn jakelulistalle ilmoittautuneille sekä Traficomien verkkosivuilla. Valmis määräys julkaistaan Finlex-säädöstietopankissa ja Traficomien verkkosivuilla ilmailumääräyskokoelmassa.
Lisätietojen antajat/valmistelijat	ylitarkastaja Senja Hakola, senja.hakola(at)traficom.fi, puh. 029 534 6028 erityisasiantuntija Mia Sucksdorff, mia.sucksdorff(at)traficom.fi, puh. 029 534 6068 johtava asiantuntija Anu Häkkinen, anu.hakkinen(at)traficom.fi, puh. 029 534 7106
Päiväys	31.10.2023
Määräyshankepäättökseen hyväksyminen	Jari Pöntinen johtaja Jukka Hannola päällikkö, ilmailun infra